

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
DG Hoger onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap en
Emancipatie
dhr. drs. M.J. Boereboom
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Directie Begrotingszaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

www.minfin.nl

Ons kenmerk

2021-0000005484

Uw brief (kenmerk)

26182361

Datum 13 januari 2021
Betreft Adviesbrief oprichting vereniging Netherlands house for
Education and Research (Neth-ER)

Geachte heer Boereboom,

In uw brief van 4 december 2020 vraagt u advies over het voornemen tot oprichting van de vereniging Netherlands house for Education and Research (Neth-ER). Op grond van artikel 4.7 lid 1a. Comptabiliteitswet (CW) wordt de voorhangprocedure doorlopen. Analooq aan het oprichten van een stichting worden de normen uit het stichtingenkader gehanteerd bij het oprichten van verenigingen. Ik heb dit voornemen getoetst aan de normen. Daarbij komen de volgende elementen aan bod:

- de taken of activiteiten die de stichting gaat uitvoeren;
- het publieke belang dat de overheid wenst op te pakken;
- de verhouding tot de verantwoordelijke minister;
- de betrokkenheid van andere partijen;
- de financiering;
- de effectiviteit en efficiency in het uitvoeren van taken.

Gegeven de inzet en strekking van deze nieuwe vereniging kom ik tot een positief advies, aangevuld met enkele aandachtspunten. Voor mijn afweging is het van belang dat de op te richten Nederlandse vereniging Neth-ER een bestaande Belgische vereniging, waarmee al een relatie bestond, vervangt en dat de taak van deze Nederlandse rechtspersoon wettelijk wordt vastgelegd. Hiermee wordt toezicht op Neth-ER beter geborgd doordat nu, naast de subsidierelatie, ook het Stichtingenkader van toepassing is en Neth-ER onder toezicht van de Algemene Rekenkamer komt te vallen.

Het voorzien van "het Nederlandse kennisveld" (instellingen m.b.t. onderzoek en/of onderzoek en innovatie) met informatie over de mogelijkheden geboden door de Europese Unie is vanuit de stelselverantwoordelijkheid van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een publiek belang en een publieke taak die sinds 2006 naar tevredenheid werd uitgevoerd door de Belgische vereniging. De private rechtsvorm van een Nederlandse vereniging past bij de gewenste (en huidige) mate van betrokkenheid van het kennisveld. Ik concludeer met u dat de onderzochte alternatieven minder wenselijk zijn omdat er geen andere organisatie is die hiervoor voldoende gepositioneerd is.

De ministeriële verantwoordelijkheid in de statuten is zeer beperkt en dat past ook gezien de huidige vorm. Toezicht op de besteding van publiek geld is met name geborgd via de subsidievoorwaarden, het toezicht van de Algemene Rekenkamer op RWT's en de evaluatiebepaling in de wet SLOA.

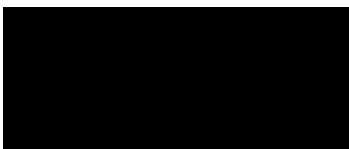
Directie Begrotingszaken

Ons kenmerk
2021-000005484

De financiering van de wettelijke taak verloopt via een subsidierelatie, waarvoor voorwaarden gelden. De financiering van de niet-wettelijke taak verloopt via contributies van de leden. Deze verschillende financieringsstromen zijn passend omdat het aan de ene kant het toezicht op besteding van publiek geld borgt, en tevens de betrokkenheid en gelijkwaardigheid van de leden verzekert. Dit is ook zo beschreven in uw toelichting, maar deze verdeling komt nog onvoldoende terug in de statuten. Het advies is dat in de statuten expliciet wordt opgenomen dat bijdragen van de Nederlandse overheid alleen besteed zullen worden aan de wettelijke taak. Om de scheiding van de geldstromen inzichtelijk te maken adviseer ik dat in de statuten wordt opgenomen dat de jaarstukken ter inzage aan de minister van OCW worden aangeboden; een alternatief is een dergelijke bepaling opnemen in de subsidievoorwaarden. Een aanvullend aandachtspunt betreft de procedure bij ontbinding, specifiek Art. 11 lid 3 van concept-statuten, waarin niet duidelijk is opgenomen wat er bij ontbinding van de vereniging met het batig saldo gebeurt. Ik adviseer om expliciet in de statuten op te nemen dat bij ontbinding het batig saldo publieke gelden terugvloeit naar het Rijk.

Tot slot acht ik het aannemelijk dat het optreden van Neth-ER als kennismakelaar in de vorm van een Nederlandse vereniging doelmatiger is dan wanneer de uitvoering door de overheid of een andere organisatie wordt gedaan. Het is ook doelmatiger dan de situatie waarbij Nederlandse onderwijs- en onderzoeksinstituten zelf deze informatie zouden moeten vergaren waarbij overigens ook een ongelijke informatiepositie zou ontstaan. In de toelichting op het oprichtingsverzoek wordt gesproken van doelmatigheidsonderzoek maar niet specifiek welke indicatoren hiervoor gehanteerd zullen worden. Het verdient aanbeveling om specifieke indicatoren van tevoren te expliciteren in de voorhangprocedurebrief aan beide Kamers der Staten Generaal.

Hoogachtend,

Mw. P.G. Lugtenburg
Directeur-Generaal v.d. Rijksbegroting